

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка
Кафедра германської філології

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б.Жильцов

“ 13 ”

09

20 15 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В ШКОЛІ**

IV курс

напрямок підготовки 6.020303 Філологія. Мова і література (німецька)

Гуманітарний інститут

2015–2016 рік

Робоча програма «Методика викладання іноземної мови в школі» для студентів за напрямом підготовки 6.020303 Філологія. Мова і література (німецька, італійська, іспанська, японська, китайська, французька), галузі знань 0203 Гуманітарні науки, 2015 року- 34 с.

Розробники: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри германської філології Шапочкіна Ольга Володимирівна

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри германської філології протоколом від “22” вересня 2015 року № 3

Завідувач кафедри (І.Р. Буніятова)

Структура програми типова. Години відповідають робочому навчальному плану.

Заступник директора Єременко О.В.

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Структура програми навчальної дисципліни	6
I. Опис предмета навчальної дисципліни	6
II. Тематичний план навчальної дисципліни	7
III. Програма	7
IV. Навчально-методична карта дисципліни	11
V. Плани семінарських занять	12
VI. Завдання для самостійної роботи	16
VII. Система поточного та підсумкового контролю знань	24
VIII. Методи навчання	25
IX. Методичне забезпечення курсу	25
X. Рекомендована література	26
XI. Додатки	28

Пояснювальна записка

Кафедрою германської філології Київського університету Бориса Грінченка, розроблено робочу навчальну програму з дисципліни «Методика викладання іноземної мови в школі», яка є нормативним документом КУБГ і відповідає освітньо-професійній програмі підготовки бакалаврів з напрямку «Мова і література (німецька, італійська, іспанська, французька, японська, китайська)» згідно навчального плану денної форми навчання.

Програма визначає обсяги знань, які мають бути опановані студентами відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики та алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни. Також програма забезпечує необхідну методичну та методологічну базу, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета курсу є ознайомлення студентів із теоретичними основами методики навчання іноземних мов як науки та навчальної дисципліни, а також формування умінь і навичок організації навчального процесу з ІМ з огляду на сучасні методичні підходи та масовий педагогічний досвід.

Завдання курсу:

ознайомити з теоретичними основами методики навчання іноземних мов;

- розвивати навички та вміння навчальної роботи з формування комунікативної компетенції учнів на основі програми з ІМ середньої загальноосвітньої школи;
- навчити ефективної підготовки до уроку як основної форми навчального процесу;
- сформувати вміння здійснення контролю рівня сформованості знань, навичок і вмінь учнів;
- навчити ефективного використання методів, прийомів та засобів навчання відповідно до етапу навчання;
- навчити раціонального планування навчального процесу, у тому числі, уроку як одного з його компонентів;
- ознайомити із формами і видами позаурочної діяльності з іноземної мови, яка сприяла б успішному виконанню загальної мети навчання іноземної мови у школі;

- навчити творчого аналізу чинних підручників іноземних мов та уміння ефективного використання їх у навчальному процесі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- нормативні документи, що є дотичними до змісту навчального курсу;
- основні положення та категорії дисципліни;
- ключові аспекти проблем, теорій та вчень, які досліджує курс;
- сутність комунікативного підходу, цілі, зміст, методи, принципи і засоби у навчанні ІМ;
- питання організації та забезпечення процесу навчання іноземної мови у школі;
- проблематику формування навичок і вмінь учнів у чотирьох видах мовленнєвої діяльності (аудіювання, медіація, говоріння, читання, письмо);

вміти:

- надавати пояснення термінологічного мінімуму дисципліни;
- формулювати відповіді на загальні питання методики вивчення іноземних мов у школі;
- характеризувати різні типи вправ щодо навчання ІМ в школі;
- створювати та презентувати уроки та позакласні заходи з іноземної мови;
- встановлювати логічні зв'язки із поняттями, положеннями та твердженнями у межах курсу.

Вивчення студентами навчальної дисципліни завершується складанням у 7-му семестрі екзамену.

Структура програми навчальної дисципліни
Опис навчальної дисципліни

Курс	Напря́м, спеціально́сть, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
<p>Кількість кредитів: 4</p> <p>Змістових модулів: 4</p> <p>Загальна кількість годин: 144</p> <p>Тижневих годин: 2</p>	<p>Галузь знань 0203 Гуманітарні науки</p> <p>Напря́м підготовки 6.020303 Філологія (мова і література німецька, італійська, іспанська, французька, китайська, японська)</p> <p>Освітньо-кваліфікаційний рівень : “Бакалавр”</p>	<p>Обов’язковий.</p> <p>Рік підготовки: 4</p> <p>Семестр: 7</p> <p>Аудиторні: 42 год., з них: Лекції: 22 год Семінарські заняття: 20 год</p> <p>Модульний контроль – бгод.</p> <p>Самостійна робота: 60 год</p> <p>Екзамен – семестровий контроль 36 год.</p>

Тематичний план

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
Ауд.		Л	С	МК	С.р.	
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Загальні питання методики навчання ІМ.						
Лекція 1. Методика як теорія і практика навчання ІМ	2	2	2			5
Лекція 2. Цілі, зміст, принципи, методи, прийоми та засоби навчання ІМ	10	4	2	2	1	5
Разом за змістовим модулем 1	17	6	4	2	1	10
Змістовий модуль 2. Навчання аспектів мовної системи.						
Лекція 3. Формування мовленнєвих умінь і слухо-вимовних навичок.	9	4	2	2		5
Лекція 4. Формування граматичних навичок.	9	4	2	2		5
Лекція 5. Формування лексичних навичок.	11	4	2	2	2	5
Разом за змістовим модулем 2	29	12	6	6	2	15
Змістовий модуль 3. Навчання мовленнєвої діяльності.						
Лекція 6. Формування умінь аудіювання.	9	4	2	2		5
Лекція 7. Формування умінь говоріння.	9	4	2	2		5
Лекція 8. Формування умінь читання і письма.	11	4	2	2	2	5
Разом за змістовим модулем 3	29	12	6	6	2	15
Змістовий модуль 4. Організація навчального процесу з ІМ.						

Лекція 9. Організація і планування навчальної і позакласної роботи з ІМ. Урок як основна форма навчально-виховного процесу.	14	4	2	2		10
Лекція 10. Планування та контроль у навчанні ІМ	9	4	2	2		5
Лекція 11. Система вправ для навчання ІМ Основи методики інтенсивного навчання	10	4	2	2	1	5
Разом за змістовим модулем	33	12	6	6	1	20
Усього годин	108 +36 годин семестр. контроль	42	22	20	6	60

Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Основи методики навчання іноземних мов

Змістовий модуль 1. Загальні питання методики навчання іноземних мов

Лекція 1

Тема 1-2. Методика як теорія і практика навчання іноземних мов

Методика - наука про навчання ІМ. Об'єкт та предмет дослідження методики викладання ІМ. Методи дослідження в методиці навчання ІМ: основні методи дослідження; допоміжні методи дослідження. Зв'язок методики навчання ІМ з іншими науками.

Лекція 2

Тема 3. Цілі, зміст, принципи, методи, прийоми та засоби навчання іноземних мов.

Цілі навчання: а) практична; б) освітня; в) розвиваюча; г) виховна. Зміст навчання: а) структура; б) іншомовна комунікативна компетенція; в) компоненти. Принципи навчання: а) дидактичні; б) методичні. Методи навчання. Засоби навчання: а) вимоги до засобів навчання; б) класифікація засобів; в) навчально-методичний комплекс.

Змістовий модуль 2. Навчання системи мови

Лекція 3

Тема 4. Формування мовленнєвих умінь і слухо-вимовних навичок.

Навчання фонетики. Критерії відбору фонетичного мінімуму. Вимоги до вимови учнів. Основна мета у навчанні фонетики. Класифікація звуків ІМ. Прийоми пояснення, корекції звуків. Основні етапи формування фонетичних навичок. Вправи на рецепцію звуків. Вправи на репродукцію звуків.

Лекція 4

Тема 5. Формування граматичних навичок.

Активний і пасивний граматичний мінімум. Граматичні навички мовлення. Поняття "граматична структура" і "зразок мовлення". Етапи формування граматичної навички. Ознайомлення з граматичними структурами активного граматичного мінімуму. Автоматизація дій учнів з граматичними структурами активного граматичного мінімуму.

Лекція 5

Тема 6. Формування лексичних навичок

Зміст навчання лексики: а) лексичний матеріал; б) лексичні навички. Робота з лексичним матеріалом: а) етапи роботи; б) способи семантизації; в) автоматизація дій учнів з новими лексичними одиницями.

Змістовий модуль 3. Навчання іншомовної мовленнєвої діяльності

Лекція 6

Тема 7. Формування умінь аудіювання.

Характеристика аудіювання як виду мовленнєвої діяльності та уміння. Визначальні риси аудіювання. Вимоги до базового рівня володіння аудіюванням. Психофізіологічні механізми аудіювання. Вимоги до текстів для навчання аудіюванню. Труднощі аудіювання іншомовного мовлення. Етапи навчання аудіювання. Система вправ до навчання аудіювання. Побудова задач.

Лекція 7

Тема 8-9. Формування вмінь говоріння.

Навчання монологічного мовлення. Суть і характеристика монологічного мовлення. Психологічна характеристика монологічного мовлення. Типи монологічних

висловлювань. Вимоги щодо навичок та вмінь зв'язного висловлювання. Етапи навчання монологічного мовлення. Система вправ для навчання монологічного мовлення. Вправи 1.2 та 3 груп. Навчання діалогічного мовлення. Суть і характеристика ДМ. Структура діалогу. Труднощі оволодіння ДМ. Етапи навчання та система вправ для навчання ДМ.

Лекція 8

Тема 10. Формування вмінь читання і письма. Формування навичок техніки читання та письма.

Навчання читання. Суть та цілі навчання читання. Читання як компонент навчання ІМ. Формування техніки читання. Побудова задач для організації читання: а) вправи на формування навички техніки читання; б) етапи читання в класі; в) домашня робота з текстом. Навчання письма. Особливості писемного мовлення: а) складання слів; б) формування повідомлень. Вимоги до базового рівня володіння писемним мовленням. Роль психофізіологічного механізму. Навчання техніки письма. Етапи навчання письма: а) оволодіння графікою; б) засвоєння структурної моделі мовлення; в) оволодіння писемним мовленням як засобом спілкування. Письмо - як засіб навчання та контролю.

Змістовий модуль 4. Організація навчального процесу з іноземних мов

Лекція 9

Тема 11. Організація і планування навчальної та позакласної роботи з іноземної мови.

Навчальний процес з іноземної мови. Його організація. Успішність планування. Система планування: а) календарно-річний план; б) тематичний план; в) поурочний план. Цілі навчання ІМ та хід уроку.

Тема 12. Урок як основна форма навчально-виховного процесу. Специфіка уроку, вимоги до сучасного уроку.

Типи, структура, зміст та специфіка уроку іноземних мов. Вимоги до сучасного уроку іноземних мов. Схема аналізу уроку іноземних мов.

Лекція 10

Тема 13. Планування та контроль у навчанні іноземної мови.

Функції контролю та вимоги до нього. Види та форми контролю. Об'єкти контролю. Тестовий контроль.

Лекція 11

Тема 14. Система вправ для навчання іноземної мови у початкових класах.

Лінгвопсихологічна характеристика мовленнєвої діяльності та спілкування. Система вправ для формування навичок та вмінь: а) сучасні вимоги до вправ; б) структура вправи; в) критерії та типи вправ. Проблема навичок та вмінь мовлення.

Тема 15. Основи методики інтенсивного навчання.

Поняття «сугестологія» та суть інтенсивного навчання. Принципи методу активізації: а) принцип особистісного спілкування; б) особистісно-рольовий принцип; в) принцип концентрованої організації навчального матеріалу і навчального процесу; г) принцип колективної взаємодії; д) принцип поліфункціональності вправ. Поетапна реалізація моделі інтенсивного навчання. Приклади вправ, що виконуються на етапах тренування і практики у спілкуванні

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Тиждень	I		II			III			IV			V			VI			VII			VIII			
Модулі	ЗМ 1						ЗМ 2						ЗМ 3						ЗМ 4					
Назва модуля	<i>Загальні питання методики навчання іноземних мов</i>						<i>Навчання системи мови</i>						<i>Навчання іноземномовної мовленнєвої діяльності</i>						<i>Організація навчального процесу з іноземних мов</i>					
№ лекцій	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22		
Кількість балів за присутність на лекції	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
№ семінарів	1		2	3	4	5	6	7	8	9	10	10												
Бали за присутність на семінарі	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Виконання домашньої (самостійної) роботи	5		5			5			5			5												

Робота на семінарських заняттях	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Модульний контроль	25 б.	25 б.			25 б.			25 б.	
Написання реферату	15 б.								
Загальна кількість балів	256 балів								
Екзамен	40 б.								

Плани семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Методика як теорія і практика навчання ІМ. Зміст і цілі навчання ІМ у загальноосвітній школі. Еволюція методів навчання.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> Методика - наука про навчання ІМ. Об'єкт та предмет дослідження методики викладання ІМ. Методи дослідження в методиці навчання ІМ: <ol style="list-style-type: none"> основні методи дослідження; допоміжні методи дослідження. Зв'язок методики навчання ІМ з іншими науками. Цілі навчання: а) практична; б) освітня; в) розвиваюча; г) виховна; Зміст навчання: а) структура; б) іншомовна комунікативна компетенція; в) компоненти Принципи навчання: а) дидактичні; б) методичні; Методи навчання. Засоби навчання: а) вимоги до засобів навчання; б) класифікація засобів; в) навчально-методичний комплекс. 	2
2	<p>Навчання фонетики.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> Критерії відбору фонетичного мінімуму. Вимоги до вимови учнів. Основна мета у навчанні фонетики. Класифікація звуків ІМ. Прийоми пояснення, корекції звуків. Основні етапи формування фонетичних навичок. 	2

	<p>7. Вправи на рецепцію звуків. 8. Вправи на репродукцію звуків.</p>	
3	<p>Навчання граматики. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Активний і пасивний граматичний мінімум. 2. Граматичні навички мовлення. 3. Поняття "граматична структура" і "зразок мовлення". 4. Етапи формування граматичної навички. 5. Ознайомлення з граматичними структурами активного граматичного мінімуму. 6. Автоматизація дій учнів з граматичними структурами активного граматичного мінімуму. 	2
4	<p>Навчання лексичного матеріалу. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміст навчання лексики: <ol style="list-style-type: none"> а) лексичний матеріал; б) лексичні навички. 2. Робота з лексичним матеріалом: <ol style="list-style-type: none"> а) етапи роботи; б) способи семантизації; в) автоматизація дій учнів з новими лексичними одиницями. 	2
5	<p>Навчання аудіювання. План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика аудіювання як виду мовленнєвої діяльності та уміння. 2. Визначальні риси аудіювання. 3. Вимоги до базового рівня володіння аудіюванням. 4. Психофізіологічні механізми аудіювання. 5. Вимоги до текстів для навчання аудіюванню. 6. Труднощі аудіювання іншомовного мовлення. 7. Етапи навчання аудіювання. 8. Система вправ до навчання аудіювання. Побудова задач. 	2
6	<p>Навчання монологічного та діалогічного мовлення. План</p>	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Суть і характеристика монологічного мовлення. 2. Психологічна характеристика монологічного мовлення. 3. Типи монологічних висловлювань. 4. Вимоги щодо навичок та вмінь зв'язного висловлювання. 5. Етапи навчання монологічного мовлення. 6. Система вправ для навчання монологічного мовлення. Вправи 1.2 та 3 груп. 7. Суть і характеристика ДМ: <ul style="list-style-type: none"> – Структура діалогу. Труднощі оволодіння ДМ. – Етапи навчання та система вправ для навчання ДМ. 	
7	<p>Формування вмінь читання і письма.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Навчання читання <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Суть та цілі навчання читання. 1.2. Читання як компонент навчання ІМ. 1.3. Формування техніки читання. 1.4. Побудова задач для організації читання. <ol style="list-style-type: none"> а) вправи на формування навички техніки читання; б) етапи читання в класі; в) домашня робота з текстом. 2. Навчання письма <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Особливості писемного мовлення <ol style="list-style-type: none"> а) складання слів б) формування повідомлень 2.2. Вимоги до базового рівня володіння писемним мовленням. 2.3. Роль психофізіологічного механізму. 2.4. Навчання техніки письма. 2.5. Етапи навчання письма: <ol style="list-style-type: none"> а) оволодіння графікою; б) засвоєння структурної моделі мовлення; в) оволодіння писемним мовленням як засобом спілкування 2.6. Письмо - як засіб навчання та контролю. 	2
8	<p>Структура та зміст уроку. Планування навчальної та позакласної роботи з іноземної мови.</p> <p>План</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Навчальний процес з іноземної мови. Його 	2

	<p>організація.</p> <p>2. Успішність планування.</p> <p>3. Система планування:</p> <p>а) календарно-річний план;</p> <p>б) тематичний план;</p> <p>в) поурочний план.</p> <p>4. Цілі навчання ІМ та хід уроку.</p> <p>5. Типи, структура, зміст та специфіка уроку ІМ.</p> <p>6. Вимоги до сучасного уроку ІМ.</p> <p>7. Схема аналізу уроку ІМ.</p>	
9	<p>Планування та контроль у навчанні іноземної мови.</p> <p>План</p> <p>1. Функції контролю та вимоги до нього.</p> <p>2. Види та форми контролю.</p> <p>3. Об'єкти контролю.</p> <p>4. Тестовий контроль.</p>	2
10	<p>Система вправ для навчання іноземної мови у початкових класах. Основи методики інтенсивного навчання.</p> <p>План</p> <p>1. Лінгвопсихологічна характеристика мовленнєвої діяльності та спілкування.</p> <p>2. Система вправ для формування навичок та вмінь.</p> <p>а) сучасні вимоги до вправ;</p> <p>б) структура вправи;</p> <p>в) критерії та типи вправ;</p> <p>3. Проблема навичок та вмінь мовлення.</p> <p>4. Поняття «сугестологія» та суть інтенсивного навчання.</p> <p>5. Принципи методу активізації.</p> <p>а) принцип особистісного спілкування;</p> <p>б) особистісно-рольовий принцип;</p> <p>в) принцип концентрованої організації навчального матеріалу і навчального процесу;</p> <p>г) принцип колективної взаємодії;</p> <p>д) принцип поліфункціональності вправ.</p> <p>6. Поетапна реалізація моделі інтенсивного навчання.</p> <p>7. Приклади вправ, що виконуються на етапах тренування і практики у спілкуванні.</p>	2

Разом	20 год.
--------------	----------------

Самостійна робота (60 год.)

Завдання 1.

Творча робота (навчальний проект) з дисципліни виконується з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студента з навчального матеріалу, винесеного на самостійне опрацювання. Робота виконується індивідуально кожним студентом. Студент обирає одну тему із нижчезапропонованих та отримує 5 балів за виконання. Обсяг роботи 4-5 сторінок.

Карта самостійної роботи студента

Тематика доповідей	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1.		
Методика як теорія і практика навчання ІМ 1. Роль психічних процесів у навчанні іноземних мов 2. Роль мотивації у процесі навчання ІМ. 3. Співвідношення мимовільного та довільного запам'ятовування у навчанні ІМ 4. Роль свідомих і несвідомих чинників у процесі навчання ІМ. 5. Порівняльна методика як галузь методики навчання ІМ. 6. Роль почуттів та емоцій у процесі навчання ІМ. 7. Методика навчання ІМ та психолінгвістика.	Навчальний проект – презентація із захистом, доповідь	5
Зміст і цілі навчання ІМ у загальноосвітній школі. 1. Формування країнознавчої та лінгвокраїнознавчої компетенції у навчальному процесі з ІМ. 2. Державний методичний стандарт з ІМ.	Навчальний проект – презентація із захистом, доповідь	

<p>3. Рекомендації Ради Європи з мовної освіти.</p> <p>4. Відбір тематики мовлення з іноземної мови у сучасній шкільній теорії і практиці навчання.</p>		
<p>Еволюція методів навчання ІМ</p> <p>1. Розвиток вітчизняної методики навчання іноземних мов у першій половині 20-го століття.</p> <p>2. Розвиток вітчизняної методики навчання іноземних мов у другій половині 20-го століття.</p> <p>3. Аналіз переваг і недоліків свідомо-порівняльного та свідомо-практичного методів.</p> <p>4. Розвиток вітчизняної методики та психології навчання іноземних мов у 60-х роках 20-го століття.</p> <p>5. Розвиток сучасної зарубіжної методики навчання іноземних мов.</p> <p>6. Основні теоретичні положення та шляхи практичної реалізації комунікативного методу в зарубіжній методиці навчання іноземних мов.</p> <p>7. Сучасні інтенсивні методики.</p>	<p>Навчальний проект – презентація із захистом, доповідь</p>	
<p>Змістовий модуль 2.</p>		
<p>Засоби навчання ІМ.</p> <p>1. Сучасні ТЗН.</p> <p>2. Ефективні прийоми використання відео.</p> <p>3. Використання мультимедійних комп'ютерів у навчальному процесі з ІМ. Використання сюжетних малюнків та коміксів.</p> <p>4. Використання інформаційних технологій в навчанні ІМ.</p> <p>5. Електронна мультимедійна інтерактивна дошка СМАРТ як</p>	<p>Навчальний проект – презентація із захистом, доповідь</p>	

<p>ефективний засіб навчання ІМ.</p> <p>6. Інтернет як інформаційний ресурс та засіб навчання іноземних мов.</p>		
<p>Навчання фонетики.</p> <p>1. Навчання інтонації. Вправи та завдання з навчання інтонації.</p> <p>2. Вводний фонетичний курс.</p> <p>3. Особливості проведення фонетичних зарядок на різних етапах навчання.</p> <p>4. Забезпечення стійкості фонетичних навичок на старшому етапі навчання.</p> <p>5. Врахування міжмовної інтерференції у навчанні фонетики.</p> <p>6. Аналітико-імітативний шлях навчання іншомовних фонем.</p>	<p>Навчальний проект – презентація із захистом, доповідь</p>	
<p>Навчання граматики</p> <p>1. Способи пред'явлення нового граматичного матеріалу</p> <p>2. Система вправ з навчання граматики.</p> <p>3. Використання дидактичних ігор з метою навчання граматики.</p> <p>4. Використання наочних засобів у навчанні граматичного матеріалу.</p> <p>5. Приклади граматичних мовленнєвих вправ.</p>	<p>Навчальний проект – презентація із захистом, доповідь</p>	
<p>Навчання лексики</p> <p>1. Система вправ з навчання лексики.</p> <p>2. Дидактичні ігри з метою навчання лексики.</p> <p>3. Особливості навчання лексики на різних етапах навчання.</p> <p>4. Ефективні прийоми оволодіння лексикою.</p> <p>5. Використання двомовних і одномовних словників на уроці ІМ.</p> <p>6. ефективні способи семантизації ЛО.</p>	<p>Навчальний проект – презентація із захистом, доповідь</p>	
<p>Змістовий модуль 3.</p>		

<p>Навчання аудіювання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система вправ з навчання аудіювання. 2. Ефективні інтегровані види діяльності з використанням аудіювання. 3. Контроль аудіювання. 4. Використання аудіовізуальних засобів з метою розвитку уміння аудіювання. 	<p>Навчальний проект – презентація із захистом, доповідь</p>	
<p>Навчання читання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості організації домашнього читання у навчальному процесі з ІМ. 2. Читання як ефективний засіб навчання. 3. Метод навчання читання М Веста. 4. Використання матеріалів газет і журналів на уроці ІМ. 	<p>Навчальний проект – презентація із захистом, доповідь</p>	
<p>Навчання говоріння</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вправи та види діяльності з розвитку навичок та уміння говоріння. 2. Ефективні прийоми навчання говоріння. 3. Приклади рольових ігор у контексті роботи над формуванням навичок та розвитку уміння говоріння. 4. Дискусії як метод навчання непідготовленого діалогічного мовлення. 	<p>Навчальний проект – презентація із захистом, доповідь</p>	
<p>Навчання письма</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система вправ з навчання письма. 2. Приклади використання письма як засобу навчання на різних етапах навчання. 3. Фрагменти уроків та завдань для домашньої та самостійної роботи з використанням письма. 4. Письмові творчі роботи як ефективний 	<p>Навчальний проект – презентація із захистом, доповідь</p>	

засіб навчання продуктивного писемного мовлення.		
Змістовий модуль 4.		
<p>Структура і зміст уроку. Планування у роботі вчителя.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз фрагменту уроку ІМ. 2. Приклади планування уроків. 3. Різні типи уроків ІМ. 4. Нетрадиційні уроки ІМ. 	Навчальний проект – презентація із захистом, доповідь	
<p>Враховання вікових особливостей та інтересів учнів у навчанні ІМ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фрагмент уроку (різні етапи навчання) з використанням вправ, видів діяльності, прийомів та засобів навчання з огляду на врахування вікових особливостей та інтересів учнів. 2. Врахування інтересів учнів на різних етапах навчання. 3. Розвиток когнітивних процесів учнів як фактор прогнозування змісту навчання. 	Навчальний проект – презентація із захистом, доповідь	
<p>Позакласна робота у навчанні ІМ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості проведення позакласних заходів на різних етапах навчання. 2. Організація драматичного гуртку на ІМ. 3. Домашнє читання в контексті позакласної роботи ІМ. 	Навчальний проект – презентація із захистом, доповідь	
<p>Контроль у навчанні ІМ.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Окремі питання практичного застосування тестового контролю. 2. Приклади тестів для різних етапів навчання. 3. Міжнародні екзамени з англійської 	Навчальний проект – презентація із захистом, доповідь	

мови		
4. 4. Особливості поточного контролю на роках ІМ на різних етапах навчання.		
Усього :		5 б.

Завдання 2. Складання планів -конспектів уроків (5 балів).

Скласти три плани-конспекти уроків з іноземної мови (німецької, іспанської, італійської) у початковій (1-3 класи), середній (5-9 класи) та старшій (10-11 класи) школі із подальшою демонстрацією фрагментів уроків.

Завдання 3. Підготовка навчально-методичного комплексу по філологіях (5 балів).

Підготувати навчально-методичний комплекс з іноземної мови (німецької, італійської, іспанської), який містить: роздаткові матеріали, аудіо- та відеоматеріали, вірші, пісні, скоромовки, таблиці, схеми, тести, ігри, виховні заходи тощо.

Завдання 4. Презентація колективного проекту по філологіях (5 балів).

Колективний проект по філологіях (німецька, іспанська, італійська): створити презентацію на тему «Сучасні посібники та підручники з вивчення німецької (іспанської, італійської) мови у середній школі».

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Творча робота	15
2	Складання плану-конспекту уроку	15
3	Підготовка колективного НМК з філології	15
4	Презентація індивідуального НМК	15
	Разом 20 балів (5X4)	60 год.

Реферат (творча робота)

Студентам пропонується написати реферат та прилюдно захистити його (15 балів). Тематика **рефератів** з дисципліни «Методика викладання іноземної мови в школі»:

1. Організація позакласної роботи з ІМ у початковій школі.
2. Особливості формування лексичних навичок у навчальному процесі з німецької мови у початковій школі.
3. Контроль у навчанні ІМ на початковому етапі.
4. Функції та види контролю на старшому етапі навчання (10-11 класи).
5. Функції та види контролю на середньому етапі середньої школи.
6. Навчання техніки читання та письма на початковому етапі.
7. Сучасні підходи до навчання лексики та граматики.
8. Інтенсивні методики навчання ІМ.
9. Організація домашньої та самостійної роботи учнів на старшому етапі середньої загальноосвітньої школи.
10. Ефективні прийоми та види роботи для інтегрованого навчання іноземної мови.
11. Активізація пізнавальної діяльності учнів середнього шкільного віку на уроках ІМ.
12. Навчання усного спілкування на уроках ІМ у початковій школі.
13. Навчання вимови та формування фонетичних навичок мовлення молодших школярів.
14. Застосування принципу усного випередження у навчанні ІМ на початковому етапі.
15. Диференційований підхід у навчанні ІМ у середній загальноосвітній школі.
16. Формування соціокультурної компетенції в учнів середнього шкільного віку.
17. Реалізація виховної мети навчання у навчальному процесі з ІМ на різних етапах навчання.
18. Сучасні підходи у навчанні ІМ.
19. Мовленнєві особливості класної комунікації на різних етапах навчання в середній загальноосвітній школі.
20. Парна та групова робота у контексті комунікативного підходу.
21. Особливості планування та організації уроку іноземної мови у середній загальноосвітній школі.
22. Реалізація освітньої та розвивальної цілей навчання у навчальному процесі з ІМ на різних етапах навчання у середній школі.
23. Використання художньої літератури у навчанні ІМ у середній загальноосвітній школі.
24. Керівна роль вчителя у навчальному процесі з ІМ у середній загальноосвітній школі.
25. Навчання ситуативно-обумовленого іноземного спілкування у практиці сучасної школи.
26. Використання учбових та оригінальних художніх фільмів у навчанні іноземного мовлення учнів старшого шкільного віку.
27. Навчання граматики в руслі комунікативного підходу навчання ІМ.
28. Формування мовних навичок як необхідний етап розвитку умінь іноземного мовлення.

29. Роль творчості та удосконалення професійної майстерності у роботі вчителя ІМ.
30. Формування фонетичних навичок на початковому етапі.
31. Навчання фонетики на середньому і старшому етапах.
32. Розвиток навичок та вмінь аудіювання та усного мовлення на матеріалі німецьких казок у початковій школі.
33. Позитивний та негативний вплив Реформи на розвиток методики навчання ІМ.
34. Комунікативний підхід у зарубіжній методиці навчання ІМ.
35. Аудіювання у навчанні ІМ на старшому етапі середньої загальноосвітньої школи.
36. Використання ТЗН на уроках ІМ на середньому етапі навчання.
37. Використання ТЗН на уроках ІМ на старшому етапі (10-11 класи).
38. Особливості навчання аудіювання ІМ учнів молодшого шкільного віку.
39. Формування країнознавчої та лінгвокраїнознавчої компетенцій в учнів 10-11 класів.
40. Організація позакласної роботи з ІМ у старших класах.
41. Особливості проведення позакласних заходів у 5-9 класах середньої загальноосвітньої школи.
42. Формування навичок письма ІМ у молодших школярів.
43. Навчання іншомовної граматики учнів молодшого шкільного віку.
44. Роль наочності у навчальному процесі з ІМ в середній загальноосвітній школі.
45. Використання музики у методиці навчання ІМ в практиці середньої школи.
46. Організація дискусій у навчанні усного іншомовного спілкування учнів старшого шкільного віку.
47. Рольові ігри як ефективний вид діяльності на уроках ІМ у середніх класах середньої загальноосвітньої школи.
48. Стратегічні напрями розвитку сучасної шкільної іншомовної освіти.
49. Моделі змісту формування іншомовних компетентностей.
50. Вправи для формування мовних механізмів спілкування.
51. Інтерактивні технології навчання іноземній мові в школі.
52. Принципи добору ілюстративного та інформаційного матеріалу до змісту шкільних підручників з іноземних мов.
53. Діяльнісна технологія навчання іншомовного спілкування.
54. Особистісно орієнтована парадигма процесу навчання.
55. Культурологічне спрямування навчальної діяльності на уроці іноземної мови.
56. Комунікативне спрямування процесу навчання іноземної мови у старших класах загальноосвітньої середньої школи.
57. Типологія засобів оволодіння змістом іншомовної комунікативної компетентності учнями середньої школи.

Критерії оцінювання реферату

№ п/п	Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів за кожним критерієм
1.	Дотримання плану реферату	1
2.	Мовна правильність оформлення тексту	4
3.	Інформативність викладеного матеріалу	3
4.	Використання схем, таблиць, діаграм, графіків тощо	1
5.	Наявність ілюстрацій, фото тощо	2
6.	Орфоепічна та орфографічна грамотність	3
	Разом	15 балів

Система оцінювання курсу

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів денної форми навчання має таку структуру:

1. Поточний контроль:

- усне опитування;
- тестування;
- дискусія.

2. Підсумковий контроль:

- модульна контрольна робота;
- захист індивідуального завдання;
- захист курсової роботи;
- екзамен.

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю (7 семестр)

№	Вид діяльності	Кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	11	11
2.	Відвідування семінарів	1	10	10
2.	Робота на семінарах	10	10	100
3.	Виконання завдань з самостійної роботи	5	4	20
5.	Написання реферату	15	1	15
6.	Модульна контрольна робота	25	4	100

Максимальна кількість балів	256
Коефіцієнт рейтингових балів	4,26

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методи навчання

- лекції,
- семінарські заняття,
- самостійна робота студентів,
- науково-дослідна робота студентів,
- дискусії і круглі столи.

Методичне забезпечення

1. Навчальна програма.
2. Робоча навчальна програма.
3. Авторський курс лекцій з методики навчання ІМ (роздаткові матеріали).
4. Електронні підручники з методики навчання ІМ.
5. Авторський курс лекцій з дисципліни «Методика навчання іноземної мови в школі» у форматі PowerPoint.
6. Пакет модульних контрольних робіт з курсу.
7. Пакет екзаменаційних матеріалів.

Рекомендована література Базова

1. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник для студентів вищих закладів освіти // Під ред. С.Ю. Ніколаєвої. К.: Ленвіт, 1999. – 320 с.
2. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: підручник/Л.С. Панова, І.Ф. Андрійко, С.В. Тезікова та ін. – К.:ВЦ «Академія», 2010. – 328с.
3. Методика навчання іноземних мов: Навч. посіб. – 2-ге вид., перероб.і доп. – К.: Знання, 2011. – 206 с.
4. Методика обучения иностранным языкам в средней школе: Учебник / Гез Н.И., Ляховицкий М.В., Миролубов А.А. и др. – М.: Высш. школа, 1982, - 373 с.
5. Демьяненко М.Я., Кислая С.В., Лазаренко К.А. Основы общей методики обучения иностранным языкам. - К.: Вища школа, 1976. – 257 с.
6. TEFL reader: Хрестоматія з методики навчання англійської мови: Навчальний посібник для студентів філологічного факультету спеціальності “Педагогіка і методика середньої освіти. Англійська мова та зарубіжна література” / Уклад. Ольшанський Д.В. – К.: КМПУ ім. Б.Д. Грінченка, 2004. – 71 с.

Допоміжна

1. Зимняя И.А. Психология обучения иностранным языкам в школе. - М.: Просвещение, 1991. – 220 с.
2. Беляев Б.В. Очерки по психологии обучения иностранным языкам. - М.: Просвещение. 1966. – 227 с.
3. Бухбиндер В.А., Китайгородська Г.А. Методика интенсивного обучения иностранным языкам. - К.: Вища школа. 1988. – 343 с.
4. Климентенко А.Д. Содержание обучения ИЯ в средней школе // Под ред. А.Д. Климентенко. - М. : Педагогика, 1984. – 140 с.
5. Клычникова З.И. Психологические особенности обучения чтению на иностранном языке. - М. : Просвещение, 1983. – 197 с.
6. Пассов Ю.И. Коммуникативный метод обучения иноязычному говорению. - М.: Просвещение. 1991. – 222 с.
7. Пассов Е.И. Основы методики обучения иностранным языкам. - М.: Русский язык. 1977. – 216 с.
8. Редько В.Г. Засоби формування комунікативної компетенції у змісті шкільних підручників з іноземних мов. Теорія і практика: монографія/Валерій Редько. – К.:Генеза, 2012. – 224 с.

Інформаційні ресурси

1. Журнал “Иностранные языки в школе”
2. Науково-методичний журнал “Іноземні мови”.

3. Державна національна програма “Освіта”. Україна ХХІ століття. – К.: Райдуга, 1994. – 61 с.
4. Державний освітній стандарт з іноземної мови (загальна середня освіта)/ керівн. Автор. колектив С.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 1998. – 32 с.

ДОДАТКИ

ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ

1. Методика - наука про навчання ІМ. Об'єкт та предмет дослідження методики викладання ІМ.
2. Методи дослідження в методиці навчання ІМ: основні методи дослідження; допоміжні методи дослідження.
3. Зв'язок методики навчання ІМ з іншими науками.
4. Цілі навчання ІМ: а) практична; б) освітня; в) розвиваюча; г) виховна.
5. Зміст навчання: а) структура; б) іншомовна комунікативна компетенція; в) компоненти.
6. Принципи навчання: а) дидактичні; б) методичні;
7. Методи навчання ІМ.
8. Засоби навчання: а) вимоги до засобів навчання; б) класифікація засобів; в) навчально-методичний комплекс.
9. Критерії відбору фонетичного мінімуму.
10. Вимоги до вимови учнів.
11. Основна мета у навчанні фонетики.
12. Класифікація звуків ІМ.
13. Прийоми пояснення, корекції звуків.
14. Основні етапи формування фонетичних навичок.
15. Вправи на рецепцію та репродукцію звуків.
16. Активний і пасивний граматичний мінімум.
17. Граматичні навички мовлення.
18. Поняття "граматична структура" і "зразок мовлення".
19. Етапи формування граматичної навички.
20. Ознайомлення з граматичними структурами активного граматичного мінімуму.
21. Автоматизація дій учнів з граматичними структурами активного граматичного мінімуму.
22. Зміст навчання лексики: а) лексичний матеріал; б) лексичні навички.
23. Робота з лексичним матеріалом: а) етапи роботи; б) способи семантизації; в) автоматизація дій учнів з новими лексичними одиницями.
24. Характеристика аудіювання як виду мовленнєвої діяльності та уміння.
25. Визначальні риси аудіювання.
26. Вимоги до базового рівня володіння аудіюванням.
27. Психофізіологічні механізми аудіювання.
28. Вимоги до текстів для навчання аудіюванню.
29. Труднощі аудіювання іншомовного мовлення.
30. Етапи навчання аудіювання.
31. Система вправ до навчання аудіювання. Побудова задач.
32. Суть і характеристика монологічного мовлення.
33. Психологічна характеристика монологічного мовлення.
34. Типи монологічних висловлювань.
35. Вимоги щодо навичок та вмінь зв'язного висловлювання.

36. Етапи навчання монологічного мовлення.
37. Система вправ для навчання монологічного мовлення. Вправи 1.2 та 3 груп.
38. Суть і характеристика ДМ: Структура діалогу. Труднощі оволодіння ДМ.
Етапи навчання та система вправ для навчання ДМ.
39. Суть та цілі навчання читання.
40. Читання як компонент навчання ІМ.
41. Формування техніки читання.
42. Побудова задач для організації читання: а) вправи на формування навички техніки читання; б) етапи читання в класі; в) домашня робота з текстом.
43. Особливості писемного мовлення: а) складання слів б) формування повідомлень.
44. Вимоги до базового рівня володіння писемним мовленням.
45. Навчання техніки письма.
46. Етапи навчання письма: а) оволодіння графікою; б) засвоєння структурної моделі мовлення; в) оволодіння писемним мовленням як засобом спілкування
47. Письмо - як засіб навчання та контролю.
48. Типи, структура, зміст та специфіка уроку ІМ.
49. Вимоги до сучасного уроку ІМ.
50. Схема аналізу уроку ІМ.
51. Лінгвопсихологічна характеристика мовленнєвої діяльності та спілкування.
52. Система вправ для формування навичок та вмінь: а) сучасні вимоги до вправ;
б) структура вправи; в) критерії та типи вправ;
53. Проблема навичок та вмінь мовлення.
54. Поняття «сугестологія» та суть інтенсивного навчання.
55. Принципи методу активізації: а) принцип особистісного спілкування; б) особистісно-рольовий принцип; в) принцип концентрованої організації навчального матеріалу і навчального процесу; г) принцип колективної взаємодії; д) принцип поліфункціональності вправ.
56. Поетапна реалізація моделі інтенсивного навчання.
57. Приклади вправ, що виконуються на етапах тренування і практики у спілкуванні.
58. Функції контролю та вимоги до нього.
59. Види та форми контролю.
60. Об'єкти контролю.
61. Тестовий контроль.
62. Навчальний процес з іноземної мови. Його організація. Успішність планування.
63. Система планування: а) календарно-річний план; б) тематичний план; в) поурочний план.
64. Цілі навчання ІМ та хід уроку.

Робоча програма навчального курсу
«Методика викладання іноземної мови в школі»

Укладач: кандидат педагогічних наук, доцент кафедри германської філології
Шапочкіна Ольга Володимирівна

Методика викладання іноземної мови в школі. Програма навчальної дисципліни /
Укладач О.В. Шапочкіна – К. : Київський університет імені Бориса Грінченка, 2015.
– 30 с.